

Infrastrukturdepartementet
Enheten för transportinfrastruktur och
planering

Via E-post

Stockholm 2021.12.20

Ref I2021/02381

SAS bedriver idag flygtrafik på 13 flygplatser i Sverige, varav den största delen av trafiken utgår från Arlanda. SAS har under en normal dag cirka 250 avgångar till/från och inom Sverige samt står för drygt 30 procent av Sveriges flygkapacitet.

Härmed avger SAS sitt yttrande gällande rapporten Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet (Ds 2021:25)

SAS hänvisar i övrigt till vårt remissyttrande angående Swedavia AB:s sammanfattning av begärd konsekvensanalys avseende förtida avveckling av Bromma Stockholm Airport.

Sammanfattning

SAS anser att utredningen är bristfällig, framför allt med hänvisning till avsaknaden av tillförlitliga besked om hur en överflyttning av kapaciteten till Arlanda skulle kunna göras inom de tidsramar som utredningen hänvisar till.

SAS har tillsammans med övriga flygbranschen länge efterfrågat en redovisning av regeringens långsiktiga planer för flygets infrastruktur i Sverige i allmänhet och Stockholm i synnerhet. Frånvaron av en uppdaterad svensk flygstrategi, rapporten från det tidigare Arlandarådet samt den översyn som gjorts gällande svenska flygplatser har skapat stor osäkerhet för den svenska flygbranschen och försvårar möjligheterna att planera för framtiden.

Pandemin har haft förödande effekter på hela flygbranschen globalt men även om osäkerheten om framtida utveckling fortsatt är stor, är såväl SAS som Transportstyrelsens och Eurocontrols bedömningar att trafiken kommer att komma tillbaka till nivåerna före

Scandinavian Airlines System Denmark Norway Sweden
SE-195 87 Stockholm, Sweden, Telephone: +46 8 797 00 00

pandemin någon gång mellan 2024 och 2027. Utredningens slutsatser om flygets återhämtning efter pandemin som underlag för bedömning om Arlandas kapacitet på sikt bör därför ses som mycket osäkra.

Vidare anser SAS att en nedläggning av Bromma också ställer stora krav på investeringar i infrastrukturen runt Arlanda (kollektivtrafik och anslutande väginfrastruktur).

Pandemins effekter på flygets kapacitet och framtida utveckling

Sedan pandemin slog till har flygbranschen arbetat med kraftigt reducerad kapacitet och fortfarande är flyget inte tillbaka på de nivåer som uppmättes före pandemin.

Som utredningen pekar på är den framtida trafikutvecklingen osäker, vilket inte minst de nya virusvarianterna har visat oss. Till detta kommer beteende- och resevaneförändringar som följer av digitala möten och krav på kostnadseffektiviseringar inom näringslivet.

Våra erfarenheter från sommaren 2021 visar dock tydligt att delar av flyget har en betydligt kortare startsträcka när pandemin så sakta avtar. Det gör att SAS på samma sätt som Transportstyrelsen och Eurocontrol ser framför oss att återhämtningen mycket väl kan gå betydligt snabbare än vad utredningen hänvisar till.¹

SAS anser därför att utredningens slutsatser riskerar att baseras på redan daterade prognoser.

Regeringens syn på kapacitet och möjligheten att flytta trafik till Arlanda

SAS vill uppmärksamma att regeringen inför att utredningen tillsattes och därefter i andra politiska sammanhang gett olika besked i synen på kapaciteten på Arlanda och därmed även möjligheten att flytta över trafik från Bromma. I utredningen om Bromma flygplats framhålls att en överflyttning av flygtrafiken är möjlig utifrån den osäkerhet om framtida trafikutveckling som finns. Regeringen aviserar samtidigt planer på att införa trängselavgifter på Arlanda för att undvika ett kapacitetsunderskott.

Vad gäller möjligheterna att flytta över trafiken från Bromma till Arlanda ser SAS utmaningar i första hand avseende inrikestrafiken som är extremt beroende av attraktiva slottider och att kunna flyga när affärsresenärerna vill resa.

1

https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/publikationer/luftfart/trafikprognos_for_svensk Luftfart_2021-2027.pdf

<https://www.eurocontrol.int/publication/eurocontrol-forecast-update-2021-2027>

Arlandas framtida utveckling

Utredningen framhåller att Swedavia vid en nedläggning av Bromma skulle behöva omvärdera investeringsbehoven i Arlanda. Detta är naturligtvis korrekt men visar också tydligt på utmaningarna kopplat till Arlandas infrastruktur som behöver hanteras innan en eventuell nedläggning av Bromma.

Flygets infrastruktur finansieras idag till allra största del av flygbolagen som bekostar den infrastruktur som nyttjas för dess operation. Idag finansierar dessutom Arlandas flygbolag Swedavias övriga nätverk, inklusive Bromma vilket är ett utfall av den nätverksprincip Swedavia arbetar utifrån.

Innan beslut om nedläggning av Bromma fattas behöver därför regeringen se över hur kostnaderna för en nedläggning och efterföljande ökade investeringar i Arlanda ska finansieras, så att inte de bolag som idag trafikerar Arlanda får ta ännu större del av Brommas kostnader.

Flygets klimatomställning kräver långsiktighet och stabil infrastruktur

Flygbranschens pågående omställningsarbete kommer att innebära omfattande teknikutveckling kommande år. Detta påverkar också infrastrukturen på våra flygplatser och behovet av kapacitet. Här saknar SAS en tydligare problematisering av frågan i förhållande till Arlandas långsiktiga kapacitet att hantera den totala trafikvolymen.

Vänliga hälsningar,

Rikard Steinholtz
Head of Public Affairs and Infrastructure Sweden
SAS